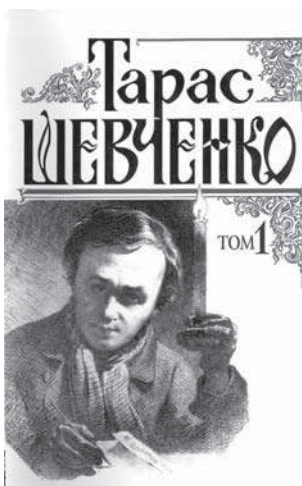

Наші презентації

Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. — Т. 1–6. — К.: Наукова думка, 2001. — 2003.

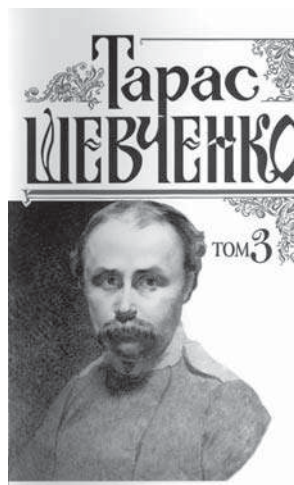
З виходом із друку шостого тому Повного зібрання творів Тараса Шевченка нарешті завершено літературну серію томів академічного дванадцятитомника. Проект виконується нині в межах Національної програми підготовки до 200-річчя від

дня народження Шевченка й на виконання Указів Президента України “Про вшанування пам’яті Тараса Григоровича Шевченка” від 1 серпня 2000 р. (про видання 1, 2 томів Повного зібрання творів Тараса Шевченка у 12 томах) та “Про відзначення 190-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка” від 7 квітня 2003 р. (про видання 3–12 томів).

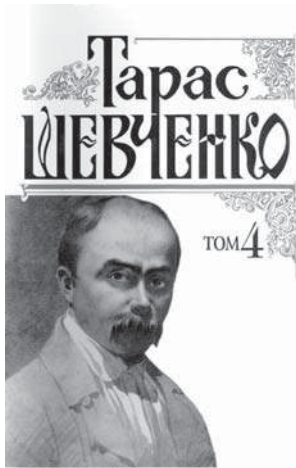
Упорядники видання — Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, Національний музей Тараса Шевченка, Інститут мистецтвознавства та етнології ім.М.Рильського НАН України. Структура видання: 1–2-й томи — поезія; 3–4-й — драми, повісті, записи Шевченкових усних оповідань (подаються вперше); 5-й — щоденник, автобіографія, статті, археологічні нотатки, фольклорні записи; 6-й — листи, ділові папери, дарчі написи, документи, складені за участю Шевченка (всі рубрики після листів заводяться до видання творів уперше); 7–11-й томи — живопис та графіка 1830–1861 рр.; 12-й том — довідковий до всього видання (при тому, що іменний та географічний покажчики є в кожному томі). Наявність ґрунтовної передмови І.М.Дзюби й М.Г.Жулинського “На вічному шляху до Шевченка”, якою відкривається перший том,

вияскравлює ювілейний статус цього барвисто оформленого — в стилі подарункового — видання. Зміст передмови — найпекучіші проблеми становлення Шевченка як національного письменника, факти його духовного, літературного, життєтворчого протистояння імперському тиску на українську мову й культуру, колонізаторській провінціалізації України, його боротьба проти національного зрадництва, зусилля до консолідації українців, єднання слов’ян у спільній визвольній боротьбі, до творення національної літературної мови й національної літератури.

Виклад наукових принципів цього видання читач знайде в статті “Від редколегії” у 1-му томі. Тут же зазначимо лише найцікавіші текстологічні моменти стосовно усіх шести томів. У 1–2 томах використано фрагменти рукописної збірки автографів “Поезія Т.Шевченка. Том первий”, низку списків з виправленнями автора; як дубіальні (тобто такі, авторство яких є вірогідним, але не доведеним документально) подано поезії “Нудно мені, тяжко — що маю робити...”,

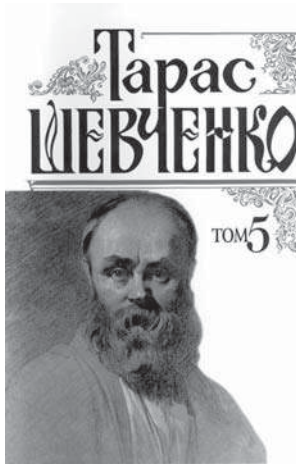

Слово і Час. 2004. №3

“Не журюся я, а не спиться...”, “На забудь Штернбергові”. Змінено вибір основного тексту стосовно творів: “Думка (Нащо мені чорні брови...)”, “Думка (Тяжко, важко в світі жити...)”, “Тополь”, “Давидові псалми”, “Никита Гайдай”, “Тарасова ніч”,

“Відьма (Осика)”, 1847, “Закувала зозуленька...”. Текст “Стоїть в селі Суботові...”, який раніше подавався як самостійний твір, представлений на відповідне місце як епілог містерії “Великий льох”. В основному тексті 1-го тому подано ранні, давно усталені редакції творів: “Тарасова ніч”, “Гамалія” (варіанти їхніх неповних пізніших редакцій див. у розділі “Інші редакції та варіанти”), “Сліпий”. В основному тексті 2-го тому в хронологічному порядку вміщено поеми “Відьма” (1858), “Невольник” (1859), дві редакції “Москалевої криниці” — відповідно під 1847 та 1857 рр., вірш “Лічу в неволі дні і ночі...” — під 1850 та 1858 рр. Щоб зберегти комплекс тексту й авторських метатекстів поеми “Гайдамаки” (“Приписи”, “Передмова”, “Панове субскрибенти!”), раніше розкидані між різними розділами й навіть томами, в розділі “Інші редакції та варіанти” 1-го тому подається повний текст першодруку — окремого видання поеми 1841 р. Так само повністю, а не у варіантах, у відповідному розділі 2-го тому подається перша редакція циклу “Царі”. Текст “Ходить собі по церковці...”, стосовно якого

авторство Шевченка не можна вважати доведеним (натомість відомо кілька гранично близьких фольклорних текстів), повертається у 5-й том до розділу “Фольклорні записи”.

З метою повніше зберегти

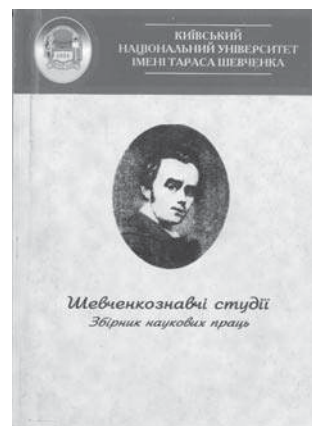
особливості мови російських повістей Шевченка (томи 3-й та 4-й) редактори-упорядники розширили — порівняно з шеститомним виданням 1963—1964 рр. — номенклатуру відмінних від сучасної норми мовних форм, що підлягають відтворенню (це

— Шевченкові написання власних імен та назв, низка паралельних лексем, більшість іншомовних слів), — при загальній зорієнтованості усього видання на сучасну орфографію та пунктуацію, зафіксовану в правописі й словниках. Повнота й ґрунтовність текстологічного, історико-літературного й реального коментаря в практиці публікації Шевченкових повістей не мають прецедента. Суттєво збагачено й коментар до Шевченкового Щоденника (5-й том) та листів (6-й том поповнився кількома листами — до В.Рєпніної, О.Уварова, О.Бутова; змінено джерела тексту листів до В.Шевченка). Вихід у світ усіх шести томів літературної спадщини є суттєвим здобутком нашої науки й базовим текстом для наступних шевченкознавчих досліджень.

*Валерія Смілянська,
зав. відділу шевченкознавства
Інституту літератури*

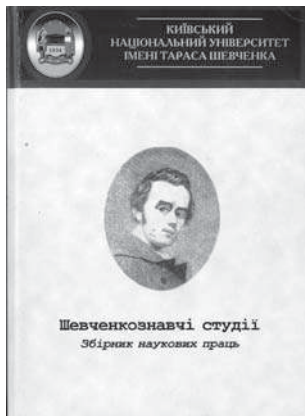
Шевченкознавчі студії: Зб.наукових праць. Вип.4. — К.: ВПЦ “Київський університет”. — 2002. — 157 с.

До четвертого випуску увійшли доповіді студентів, аспірантів та викладачів філологічного факультету Київського національного університету ім.Тараса Шевченка. Вони були виголошені на міжнародній

науковій конференції з нагоди 187-ї річниці від дня народження Т.Г.Шевченка й присвячені актуальним проблемам дослідження стилю і мови, естетики, поетики і філософії його творчості. Збірник складається з розділів “Літературно-естетичні погляди Тараса Шевченка”, “Історіографія досліджень творчості Тараса Шевченка”, “Творчість Тараса Шевченка в контексті європейської і світової культур”, “Мовознавчий аспект вивчення спадщини Тараса Шевченка”. У розділі “Бібліографія” вміщено хронологічний покажчик “Шевченкознавство в Київському університеті. Ч.2 (1931–1970)”.

Шевченкознавчі студії: Зб. наукових праць. Вип.5 – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 307 с.

Доповіді студентів, аспірантів та викладачів Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, виголошені на міжнародній науковій конференції з нагоди 188-ї річниці від дня народження Т.Г.Шевченка.

Статті згруповані за такими розділами: “Літературознавство” (містить 31 статтю), “Мовознавство”, “Теорія літератури”, “Перекладознавство”, “Фольклористика”. У розділі “Бібліографія” надруковано продовження покажчика “Шевченкознавство в Київському університеті. Ч.3 (1971 – 2000)”.

Інтеграція позитиву в творчості Шевченка (аспекти символу, аксіології, онтології, міфу, психології і стилю). – К.: Альтерпрес, 2002. – 232 с.

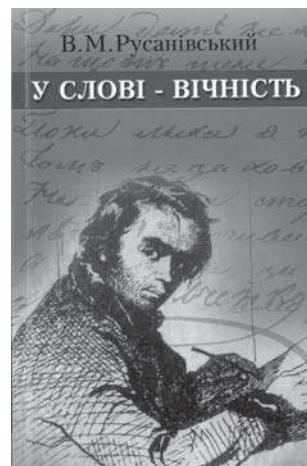
Колективна монографія створена викладачами та аспірантами кафедри української літератури і шевченкознавства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка й відкривається статтею Л.М.Задорожної “Осягання позитиву: символ та аксіологічний аспект у творчості Т.Г.Шевченка”. Як зазначено у вступі, ця “колективна

монографія дає змогу виявити, в яких головних напрямках здійснюється шевченкознавча робота на кафедрі, а також, що є новим і перспективним у цьому науковому пошуку”. На думку авторів, заявлено ті напрями шевченкознавчих досліджень, у яких можливі в майбутньому самостійні монографічні дослідження.

В.М.Русанівський. У слові – вічність (Мова творів Т.Г.Шевченка). – К.: Наукова думка, 2002. – 239 с. / Інститут мовознавства ім.О.О.Потебні НАН України.

Досліджуються як ширші питання – утвердження української літературної мови в творчості Т.Г.Шевченка, джерела Шевченкової мови, мова Т.Г.Шевченка як стимул дальшої консолідації національної мови, епістолярія як компонент розвитку публіцистичного стилю, так і конкретні питання лексики творів поета.

Творчі світи Тараса Шевченка: Зб. наукових праць. – Житомир, 2002. – 76 с. / Житомирський державний педагогічний університет ім.Івана Франка, Студентське наукове товариство.

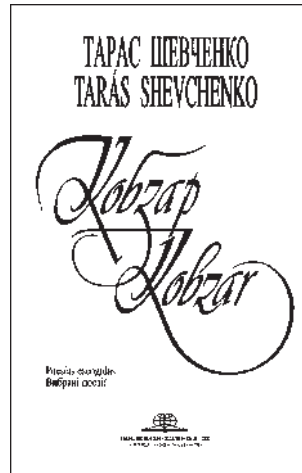
Представлені у збірнику статті та повідомлення виголошені на II Студентських наукових читаннях “До проблем творчості Т.Шевченка”, які відбулися на філологічному факультеті Житомирського державного педагогічного

університету ім. Івана Франка. Вони присвячені таким різним аспектам сучасного шевченкознавства, як психологія творчості, Шевченко і світова культура, творчість Т.Г. Шевченка і суспільно-історичний

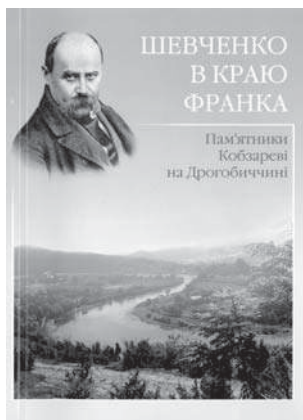
контекст, творчий спадок поета в системі мистецтва, особливості мови і стилю творів.

та з інших країн під Південним Хрестом. Іспаномовним любителям світової поезії, які досі не знайомі з цим славетним поетом, я прагнув представити найвидатніші й найхарактерніші твори українського поета-пророка”.

контекст, творчий спадок поета в системі мистецтва, особливості мови і стилю творів.

Шевченко в краю Франка. Пам'ятники Кобзареві на Дрогобиччині / Упор. М. Шалата. — Дрогобич: Коло, 2003. — 80 с.

У книжці, підготовленій і виданій спільно Дрогобицькими філіями товариства “Просвіта” та “Україна — Світ”, описано пам'ятники Т. Шевченкові в одному з регіонів України — на Дрогобиччині. Найбільша

увага приділена пам'ятникові в місті Дрогобичі, йдеться також про пам'ятники Т.Г. Шевченкові в містах Бориславі, Стебнику, Трускавці, багатьох селах цього прикарпатського краю.

Тарас Шевченко. Кобзар. Вибрані поезії українською та іспанською мовами. — К.: Видавничий дім “Всесвіт”, 2003. — 238 с.

Як пише у передмові перекладач Леонід Голоцван, “для мене як українця, що майже все життя прожив у Аргентині, було нелегкою працею вирішити, які саме поезії Тараса Шевченка належить відібрати до цієї збірки іспанською мовою. Ця книжка присвячена українцям з Аргентини, Парагваю, Чилі, Уругваю

Петро Жур. Труди і дні Кобзаря. — К.: Дніпро, 2003. — 518 с.

У серії “Бібліотека Шевченківського комітету”, яка складатиметься з найкращих творів лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка, вийшла друком праця відомого петербурзького шевченкознавця П.В. Жура. Протягом кількох

десятиліть укладав він свій літопис життя і творчості Шевченка, залучивши багатий архівний матеріал, тогочасну періодику, мемуарні та епістолярні джерела, власні краєзнавчі розшуки. Вперше виданий 1996 р. у Підмосков'ї, цей літопис став незамінним помічником не лише для дослідників, а й для всіх шанувальників Шевченка. Наукову редакцію його українського перекладу здійснили шевченкознавці Микола Павлюк та Валентина Судак.

Т.Г. Шевченко в одеській пресі. Бібліографічний покажчик. Вип. 3, ч. 2. — Одеса, 2003. — 111 с.

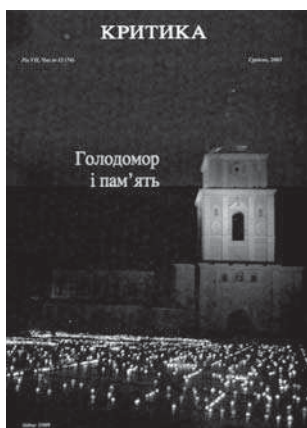
Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького, продовжуючи серію бібліогра-

фічних показчиків одеської шевченкіани, видала показчик шевченківських публікацій, що з'явилися в одеських газетах протягом 1918 – 1940 рр. У порядку О.Г.Кушнір і науковий редактор Г.Д.Зленко уприсупнили для дослідників

матеріал, який без їхньої копіткої праці не міг бути включений у науковий обіг. Тепер він збагачує картину сприйняття Шевченкової спадщини не лише на Одещині, а й у прилеглих регіонах.

КРИТИКА. – 2003. – Ч.12.

Число відкриває інтерв'ю Віктора Ющенка з редколегією "Критики". Ирина Погорелова аналізує протистояння й перспективи парламентської опозиції й чинної влади. Леонід Сєдов аналізує передвиборчу кампанію в

Росії. Григорій Грабович розмірковує про сприйняття Голодомору 1932–1933 рр. в Україні і на Заході. Друкуються також матеріали міжнародної наукової конференції з проблем Голодомору (Гарвардський університет, жовтень 2003 р.). – доповіді Тері Мартина, Андреа Граціозі. Ален Безансон аналізує пострадянсь-

ку національну й історичну свідомість в Росії й Україні. Володимир Кулик висвітлює реакцію українських телеканалів на проголошений владою День пам'яті жертв голодомору. Петро Тима рецензує книжку "Політичний терор і тероризм в Україні. XIX – XX ст." Володимир Єрмоленко розмірковує про архітектурні місця пам'яті в європейських країнах. У рубриці "Полемика" Віталій Пономарьов і Юлія Ємець-Доброносова дискутують про існування Київської світоглядно-антропологічної філософської школи (1960 – 1980-і рр.). Світлана Матвієнко аналізує книжку М. Лейріса "Вік чоловіка" та роман Іздрика "Воццек". Про естетику фотографії на матеріалі праць С. Зонтаг і О. Петровської розмірковує Богдана Матіяш. Катерина Ботанова ділиться враженнями від фотовиставки Т. Полатайка. Таня Мальярчук пропонує увазі читачів фрагменти психологічних самоспостережень "Народження, якого не чекаєш".

КНИЖНИК – REVIEW. – 2004. – №1.

Публікується інтерв'ю з Василем Слпачуком, яке взяв Дмитро Стус. Олег Соловей аналізує книжку Ю. Андруховича, С.Жадана і А.Бондаря "Maskul't". Друкуються фрагменти круглого столу на тему "Літературна критика сьогодні: посередник між автором і читачем чи між видавцем і покупцем". Святослав Караванський подає поради майбутнім редакторам. Євгенія Кононенко розмірковує про літературну освіту в США.

Підготувала І.Хазіна

